Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m] missa[rum] occurrentiu[m]

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

Arti. ij. Resoluit sex dubia q[...] indicu[n]t circa dispo[...]em corporis ipsius ministri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Visual Library

Secundum

vij Forma ꝯſecratōnis vtriuſqꝫ debita
viij Noticia intentionis ac rationis eo-
rum que in miſſa dicuntur.
ix Intelligentia rōnis ⁊ ſignificatōnis
eoꝝ que in miſſa ⁊ circa eam aguntur.

¶ Circa hec q̄ dubia ac difficultates ſepiꝰ obuiēt ſacerdotibꝫ miſſas ce-
lebraturis aut celebrantibꝫ ꝑ nouem ſequentia capitula elucidabit.

¶ Capitulū ſcōm de dubijs occurrētibꝫ circa miniſtꝝ ſiue ꝑſonā ad celebrandū idoneam quinqꝫ includens articulos

¶ Sex dubia reſoluens circa miniſtrum celebraturum ratione ordinis et officij ſui exequutionis occurrentia. Arti. i.

I Quis ſit miniſter idoneus ad celebrandum ⁊ conficiendum ſi-
ue conſecrandum corpus ⁊ ſanguinem chriſti

Sol. Solus ſacerdos rite ordinatus.

ij Utrum ille qui credit ſe eſſe rite ordinatum. ⁊ tamen non eſt rite
ordinatus conficiat hoc ſacramentum.

Sol. De hoc nō habetur certitudo. pie tamen credi poteſt ꝙ cōficiat
virtute eccleſie. ⁊ ꝙ ſummus ſacerdos ſuppleat defectum. ⁊ ꝙ nō
permittat periculum imminere eccleſie ſue ⁊ eam decipi

iij Quid agendum ſit ſi quis poſt inceptam miſſam habeat conſci-
entiam ꝙ non ſit ſacerdos rite ordinatus. Dubiū

Sol. Si hoc contingat ante conſecratōnem. tunc dimittat miſſam im-
ꝑfectam. aut conſcientiā deponat. Si poſt ꝯſecratōnem ꝓcedat ⁊
poſtea ſuperiorem ſuum accedat ⁊ caſum ſibi exponat.

iiij Utꝝ hereticꝰ. ſciſmaticꝰ. degradatꝰ. irregularꝫ. īfamis. excōicatꝰ
vel ſuſpēſus poſſit ꝯficere h̄ ſacramentū ⁊ ordinate celebrare.

Sol. Quilibet iſtoꝝ poteſt ꝯficere. ſed nō debet. quia conficiendo pec-
cat. Et ita nullus ipſorum poteſt ordinate celebrare

v Quid agendum ſit ſi quis poſt miſſam inceptam recordetur ſe
eſſe excōmunicatum de quo prius non habuit memoriam.

Sol. Si ꝯtingat hoc an̄ ꝯſecratōem tutius eſt vt miſſam deſerat niſi
timeat graue ſcandalū. Si vō poſt ꝯſecratōem aſſumat ꝓpoſitū
humilr̄ petendi abſolutōem ⁊ ſatiſfaciendi. ⁊ ꝓcedat in miſſa

vi Quid agendum ſit ſi quis poſt miſſam inceptam habeat remor-
ſum de irregularitate.

Sol. Si fiat an̄ ꝯſecratōem tutius eſt ꝙ miſſam deſerat. Si poſt con-
ſecratōem doleat ⁊ ꝓponat atqꝫ conet̄ facere qḋ in ſe ē ⁊ ꝓcedat.

¶ Reſoluit ſex dubia q̄ incidunt circa diſpōem corporis ipſius miniſtri. Arti. ij.

I Utrum ſacerdos mutus vel loquela priuatus poſſit conſecrare
ſeu conficere hoc ſacramentum

Sol. Non. oportet eñ ꝯficientē habere facultatē ſermonis ſiue loq̄le
quā ſi amiſerit poſt ſuſceptū ordinē ꝯficere nō pt. eo ꝙ non poſſit
verba conſecratōnis ⁊ alia proferenda vel dicenda dicere

ij Utꝝ habens aliquē aliū defectū in corꝑe poſſit miſſam celebrare

Sol. Si hȝ aliquē defectū q̄ reddit eū inhabilē aut impotentē ad dicē
dum vel faciendū ea que ad debitam celebratōem exiguntur. pu-
ta ſi careat viſu vel digitis quibus tractari leuari vel frangi de-
beat hoſtia. Vel ſi habeat defectum notabilem q̄ ſm iudiciū prela
ti ſui ordinarij generet ſcandalū ſi celebret. non poteſt celebrare.
q̄uis poſſit alia que ſunt ſacerdotalis ordinis exercere.

Dubiū iij Utrum leproſus poſſit celebrare miſſam.
Sol. Si non ſit factus impotens per corroſionem membrorum poteſt
celebrare in occulto. Coram alijs tamen leproſis poteſt etiam ce-
lebrare in publico

iiij Utrum patiens morbum caducum poſſit celebrare
Sol. Si cadat frequenter. vel emittat ſpumam aut vocem confuſam
nō poteſt celebrare. Si vero raro cadat nec emittat ſpumam ⁊c.
poteſt dūmodo habeat coadiutorem ſacerdotem

v Utrum patienti fluxum ſanguinis vel ſeminis liceat celebrare.
Dubiū Sol. Licet niſi aliud impedimentum obſtet. Si quis talem fluxum
ſanguinis patiatur. vt ſuſcepta in ſtomacho ſtatim per ſeceſſum
emittat. celebrare non debet.

vi Utrum pollutus pollutione nocturna poſſit licite celebrare
Sol. Pollutio nocturna q̄uis ſm ſe conſiderata non ſit peccatum ex
eo ꝙ abſq; vſu liberi arbitrij contingit. tamē ratōne ſue cauſe ha-
bet quandoq; peccatum annexum. cuius eſt effectus vel ſignum.
Ideo p̄mo ꝯſideranda eſt pollutōis nocturne cauſa. que triplex
eſſe pt. Prima eſt extrinſeca ſpūalis. ſ. demonū illuſio. q̄ q̄nq; ꝓ-
uenit ex p̄cedenti negligentia p̄paratōis ad deuotōnem. pſertim
cū q̄s ad dormiendū accedit. que poteſt eſſe peccatum vel morta
le vel veniale. Quandoq; vero ꝓuenit ex ſola nequitia demonuȝ
volentiū impedire hoīem a ſumptione huius ſacramenti. Sc̄da
cauſa eſt intrinſeca ſpiritualis. ſ. cogitatio precedens laſciua. que
quādoq; eſt ex ꝯcupiſcentia ⁊ delectatōe. vbi ſi aſſit ꝯſenſus erit
peccatum mortale. Si aūt deſit conſenſus erit peccatum veniale.
Quandoq; aūt poteſt eſſe ſine omni peccato. vt cum aliquis cau
ſa lectionis vel diſputatōnis cogatur de talibus cogitare. Et ſi
hoc fiat ſine ꝯcupiſcentia ⁊ delectatōne. non erit cogitatio immū
da. ſed honeſta. ex qua tamē pollutio ſequi poteſt. Tercia cauſa
eſt intrinſeca ⁊ corꝑalis. videlicet ſuꝑfluitas vel debilitas natu-
re. aut ſuꝑfluitas cibi vel potus. que quandoq; eſt cum peccato
vel mortali vel veniali. vt cum prouenit ex ſuꝑfluitate cibi vel po
tus. Quandoq; aūt eſt ſine peccato. vt cum prouenit ex debilita
te nature. Si igitur pollutio ex aliqua dictaꝝ cauſarū contingat
prout eſt cum peccato mortali. nō licet polluto celebrare niſi poſt
viginti quattuor horas. Si vero accidat ꝙ ex aliqua illarū cau-
ſarum ſm ꝙ eſt ſine peccato vel ſoluȝ cum veniali peccato. poteſt
pollutus licite celebrare. Uerum tamē ſi propter reuerentiā ab-
ſtineat laudandus eſt. niſi neceſſitas vel vitatio ſcandali vrgeat
Uerū tū eſt. qꝛ non ſemꝑ de facili poteſt percipi ex quali cauſa ꝓ-

veniat. Ideo in dubio tutius eſt abſtinere. niſi vrgens neceſſi
tas incūbat vl' deuotio ſpēalis inſtiget. aut alias nulla idiſpo
ſitio debite reuerētie obuiās aſſit. ¶ Ita ſentiendū videtur de
pollutōne nocturna ſiue in ſomno ſiue in vigilia finiatur. Ni
ſi quis poſt euigilatōnem habeat conſenſu deliberato compla
centiam ⁊ delectatōem cum appetitu futuri operis. in quo ca
ſu tutius abſtinetur

¶ Reſoluit decē dubia emergentia circa habitudinē mētis ipius mini
ſtri celebraturi ꝙtum ad intentōem. vſum rōnis. culpam. ⁊ gratiam. Arti. iij

I Utrū ad conficiendū hoc ſacramentū ⁊ celebrandum requira
tur intentio miniſtri

Solo. Cum ad ꝑfectōnem cuiuſlibet ſacramenti requiratur intētio
miniſtri. eo ꝙ ꝑfectio illa fit ꝑ actū humanū a voluntate ꝓce
dentē que ꝑ intentōnem determinatur ⁊ ſpecificat᷑. conſtat ꝙ
maxime ad ꝯficiendū ⁊ celebrandū hoc excellentiſſimū ſacra
mentū exigitur intentio miniſtri. Unde ⁊ q̄dā gloſa ſup Ma
theū dī Quantum intendis tantum facis.

ij Que debeat eſſe intentio ſacerdotis ſiue quid debeat intende
re ſacerdos conſecrare volens.

Solo. In oīb; ſacerdos dꝫ intentōem ſuā ꝯformare intentōni eccl'ie. Dubiū
hoc eſt ꝙ intēdat illud facere qd̄ eccl'ia intēdit ⁊ facit cuiꝰ ipe
in hmōi ē miniſter. Intēdit aūt eccl'ia facere qd̄ xp̄s fecit Chri
ſtus ꝗ̄ traſſubſtātiauit panē in corpus ſuū ⁊ vinū in ſanguinē
ꝑ ꝟba ꝯſecratōis. hoc etiā dꝫ intendere ſacerdos

iij Qualis intētio circa ꝓlatōem ꝟboꝝ ꝯſecratōis neceſſario req̄
rat᷑. an ſcꝫ ſemꝑ actualis exigat᷑ vel aliqua alia ſufficiat

Solo. Intentio actualis nō neceſſario req̄ritur. intentio aūt ꝟtualis
ſꝑ neceſſaria ē. Dicit᷑ aūt intētio ꝟtualis cū ꝑus habuit actua
lem intentōnem conſecrandi. ⁊ ex illa motus eſt ad conſecran
dum. poſito ꝙ actualiter nō cogitet quādo verba ꝯſecratōnis
profert. virtualiter manet ꝑma intentio. ⁊ hec ſufficit niſi cōtra
ria intentio ſequatur. Uerūtamen ſtudioſe curare debet ſacer
dos vt etiam actualem intentōem adhibeat alioquin tīmendū
eſt ꝙ a peccato non excuſetur

iiij Utꝝ ſacerdos furioſus. lunaticus. vel alia ex cauſa vſu rōnis
priuatus poſſit ꝯficere hoc ſacramentū ⁊ licite celebrare.

Solo. Quia ad conſecratōem huius ſacramēti requirit᷑ intētio mi Dubiū
niſtri. vt circa reſolutōem ꝑmi dubij huius articuli pꝫ. Exigi
tur etiā ad celebratōem deuotio ⁊ ſuipſius examinatio. vt in
fra dicet᷑. Ideo ſi q̄s ita vſu rōnis quacūqꝫ ex cauſa ſit ꝑuatus
vt nunq̄ꝫ hec haberi poſſit. neqꝫ ꝯficere pt̄. neqꝫ celebrare Si ve
ro raro vſu rōnis ꝑuetur ⁊ illo frequenter vtatur. neqꝫ obſtet
aliud impedimentū. ꝯficere quidem poteſt eoipſo ⁊ celebrare
dūmodo habeat coadiutorem ſacerdotem

v Utrum demoniacus poſſit celebrare

Solo. Si fuerit ex toto liberatus pt̄ celebrare alias nō pt̄ qd̄ ꝑ expe